

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

EVIDENCA STERILIZACIJE V ZUNAJBOLNIŠNIČNIH OBRAVNAVAH - pilot -

Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov
Evidence sterilizacij v zunajbolnišničnih obravnavah, v 1.24

Ljubljana, februar 2018

Spremljanje sprememb

Datum	Verzija	Opis spremembe	Avtor spremembe
21.12.2016		Preimenovanje šifranta Razlog obravnave v Razlog obravnave za obračun	Delovna skupina za SZBO
13.1.2017	1.22	Preoblikovanje metodoloških navodil po enotni predlogi NIJZ.	P. Nadrag
18.1.2017	1.23	<p>Dopolnitev besedila v Uvodu, Povzetku pomembnih sprememb, Beleženje podatkov, Priprava in prenos podatkov, Spletni aplikaciji eSZBO, dopolnitev in poenotenje pri poglavju Definicije konceptov (Izvajalec zdr. dejavnosti, Nosilec stika, Zdravstveni delavec, Zdravstveni sodelavec, Zdravstvena obravnava, Zdravstvena oskrba, Zdravstvena storitev, Stik, Vrsta zdravstvene storitve, Paket, Sprožilec za vsebinsko področje.</p> <p>Za namen lažjega razumevanja in poročanja podatkov eSZBO smo na operativni ravni ukinili pojem Zunajbolnišnična obravnava in obdržali pojem Stik.</p> <p>Dopolnjeno navodilo pri naslednjih podatkih: ID paketa, ID pop. Paketa, Oznaka izvajalca, Vrste zdravstvenih storitev, Šifra lokacije, Vrsta zdravstvene dejavnosti, Podlaga za zdravstveno zavarovanje, Izdane listine, Prejete listine, Datum odobritve sterilizacije, Državljanstvo.</p> <p>Spremenjena definicija pri naslednjih podatkih: Vrsta in podvrsta zdravstvene dejavnosti, Datum rojstva, Diagnoza</p> <p>Sprememba v šifrantu pri podatku Tip dogodka, Država stalnega prebivališča.</p> <p>Ukinitev šifranta Državljanstvo (ISO 3166, 2013)</p> <p>Sprememba pri formatu podatka v Prilogi 2: ID obravnave (iz CHAR 12 v CHAR 40), Šifra lokacije (iz CHAR 2 v CHAR 3).</p> <p>Sprememba zapisa datumov sedaj LLLLMMDD pri Datum odobritve sterilizacije.</p> <p>Ukinitev podatkov Lastnosti stika: Namen</p>	Delovna skupina za SZBO

		stika, Zaporedje stika, Lokacija stikov, Stik z osebo. Preimenovanje podatka: - Vrsta zdravstvene storitve v Vrste zdravstvenih storitev - ID obravnave v ID obravnave SZBO	
14.9.2018		Za namen pilota zamenjava šifranta pri podatku Država stalnega prebivališča in Državljanstvo. Iz sistema eSZBO smo izključili vsebinsko področje BLSZ, primerno temu se spremeni tudi vsebina. Sprememba šifranta Vsebinsko področje.	
15.10.2018		Poenotenje skupnega dela: V MN dodan podatek »24 Ura prihoda«. Poenotenje skupnega dela (0-34). Preštevilčenje podatkov v nadaljevanju. Dopolnjen sprožilec z VZD 206209. Podatek Podatki o nosilcu stika (zdr. delavcu/zdr. sodelavcu) se razširi na NUM (7). Dopolni se šifrant in navodilo pri podatku Podlaga za zdravstveno zavarovanje.	
4.12.2018		Pri vseh podatkih vezanih na datume (Datum zajema OD/DO, Datum rojstva, Datum stika) se zaradi uskladitve XML sheme spremeni format v Date: LLLL-MM-DD.	
20.12.2018		Spremenjeno navodilo pri podatku Zdravstvena številka.	
12.2.2019		Usklajeno navodilo pri podatku Tip plačnika, Podlaga za zdravstveno zavarovanje.	

Pripravili:

(po abecednem vrstnem redu)

Barbara Mihevc Ponikvar

Petra Nadrag

Radivoje Pribaković Brinovec

Mircha Poldrugovac

Irma Renar

Mojca Simončič

Zaščita dokumenta

© 2018 NIJZ

Vse pravice pridržane. Reprodukcijska po delih ali v celoti na kakršenkoli način in v kateremkoli mediju ni dovoljena brez pisnega dovoljenja avtorja. Kršitve se sankcionirajo v skladu z avtorsko pravno in kazensko zakonodajo.

KAZALO

UVOD.....	7
NAMEN DOKUMENTA IN OMEJITVE	8
DINAMIKA POROČANJA.....	8
POVZETEK POMEMBNIH SPREMEMB.....	9
BELEŽENJE PODATKOV V ZBIRKI ZUNAJBOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV STERILIZACIJ	9
PRIPRAVA IN PRENOS PODATKOV.....	9
SPLETNA APLIKACIJA eSZBO	10
POGOJI IN POSEBNOSTI PRI BELEŽENJU PODATKOV.....	10
Sprožilci za posamezno vsebinsko področje SZBO	10
DEFINICIJE KONCEPTOV.....	12
DEFINICIJE IN OPIS PODATKOV	16
SKUPNI DEL.....	17
Podatki o paketu	17
1. ID PAKETA.....	17
2. ID POP. PAKETA	17
3. DATUM ZAJEMA OD	17
4. DATUM ZAJEMA DO	18
5. ŠTEVILO ZAPISOV.....	18
6. TIP DOGODKA.....	18
7. VSEBINSKO PODROČJE	19
Identifikator obravnave.....	19
8. ID OBRAVNAVE SZBO.....	19
Podatki o izvajalcu.....	19
9. OZNAKA IZVAJALCA	20
10. ŠIFRA LOKACIJE.....	20
11. VRSTA in PODVRSTA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI (VZD) 1. in 2. raven.....	20
O obravnavi	21
12. RAZLOG OBRAVNAVE (ZZZS)	21
13. VSEBINA OBRAVNAVE (ZZZS).....	21
14. TIP PLAČNIKA.....	22
Podatki o pacientu.....	22
15. ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA (EMŠO)	22
16. ZDRAVSTVENA ŠTEVILKA (ZZZS ŠTEVILKA ZAVEZANCA)	23

17.	SPOL.....	23
18.	DATUM ROJSTVA.....	23
19.	DRŽAVA STALNEGA PREBIVALIŠČA.....	24
20.	OBČINA OBIČAJNEGA PREBIVALIŠČA.....	24
21.	DRŽAVLJANSTVO	25
22.	PODLAGA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE	25
Časovna opredelitev.....		26
23.	DATUM STIKA	26
24.	URA PRIHODA.....	26
Podatki o nosilcu stika.....		26
25.	PODATKI O NOSILCU STIKA (ZDR. DELAVCU/ZDR. SODELAVCU).....	26
Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev.....		27
26.	DIAGNOZA (do 5).....	27
27.	ZUNANJI VZROK POŠKODBE ali ZASTRUPITVE (do 3)	27
28.	KRONIČNA BOLEZEN, DIAGNOZA (do 5).....	27
29.	VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV (VZS) (do 5).....	27
Podatki o listinah.....		28
30.	IZDANE LISTINE (10).....	28
31.	PREJETE LISTINE.....	28
REPEK		28
Podatki o sterilizaciji.....		28
35.	ŠTEVILO OTROK	28
36.	VZROK ZA STERILIZACIJO	29
37.	DATUM ODOBRITEV STERILIZACIJE	29
38.	ZAPOREDNA ŠTEVILKA.....	29
PRILOGA 1: SEZNAM ŠIFRANTOV		31
PRILOGA 2: INFORMATIVNA STRUKTURA ZAPISA PODATKOV ZA POROČANJE.....		31
PRILOGA 3: SZBO OPREDELITEV OBVEZNEGA VNOSA PODATKOV		32

Slovarček kratic

EIM	Enotni informacijski model oz. Enotne definicije ključnih pojmov v zdravstvu (Uradni list RS, št. 40/14)
eSZBO	Aplikacija za elektronsko poročanje podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah (SZBO)
KZZ	Kartica zdravstvenega zavarovanja
MKB-10-AM	Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodstvenih zdravstvenih problemov za statistične namene, Avstralska modifikacija, verzija 6
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
OE	Območna enota
RIZDDZ	Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ)
SBO	Spremljanje bolnišničnih obravnav
SZBO	Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav
VZD	Šifrant Vrsta zdravstvene dejavnosti
VZS	Šifrant Vrsta zdravstvenih storitev
ZPacP	Zakon o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 15/2008)
ZUBSTAT	Program za obdelavo in sistem poročanja podatkov zunajbolnišnične zdravstvene statistike (Poročila o obiskih in napotitvah, Poročila o boleznih in stanjih, Poročila o kadrih in urah)
ZZPPZ	Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/2000)
ZZS	Zdravniška zbornica Slovenije
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

V dokumentu uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

UVOD

Evidenca Sterilizacije, v okviru katere se beležijo podatki o vseh opravljenih sterilizacijah v Sloveniji, predstavlja pomemben vir podatkov za spremljanje reproduktivnega zdravja in zdravstvenega varstva žensk. Namenjena je za spremljanje incidence in prevalence bolezni in stanj ter spremljanje, načrtovanje in vrednotenje programov in zmogljivosti reproduktivnega zdravstvenega varstva. Register ima tudi statistični namen in služi kot osnova za epidemiološke in klinične raziskave.

V podatkovno zbirko Evidenca sterilizacij (NIJZ 21) so zbrani tako bolnišnični, kot tudi zunajbolnišnični (ambulantni) primeri opravljenih sterilizacij. Spremljanje in poročanje podatkov o bolnišničnih primerih sterilizacij se z uvedbo novega sistema za poročanje zunajbolnišničnih obravnav eSZBO ne spremeni. Poročanje podatkov je natančno opredeljeno v metodoloških navodilih [Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov Evidence sterilizacij](#).

Dosedanji način vodenja podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah sega v sredino 90-tih let prejšnjega stoletja. Zbrani podatki ne obsegajo celotnega nabora podatkov, opredeljenega v prilogi ZZPPZ za področje zunajbolnišničnih obravnav in ne omogočajo pridobivanja vseh informacij, potrebnih za spremljanje in upravljanje sistema zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji.

Vzpostavitev informacijskega sistema eSZBO za namen poročanja zunajbolnišničnih obravnav prinaša široko bazo podatkov, potrebnih za upravljanje sistema zdravstvenega varstva. Vir zanje bodo podatki, ki nastajajo ob izvajanju zdravstvenih storitev in so že zajeti v interne informacijske sisteme izvajalcev zdravstvene dejavnosti.

Ta metodološka navodila pa so namenjena spremljanju in poročanju primerov sterilizacij v zunajbolnišnični obravnavi.

Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/2000) (v nadaljevanju ZZPPZ) nalaga vsem izvajalcem zdravstvene dejavnosti obveznost poročanja vseh podatkov, opredeljenih v posameznih zbirkah iz priloge zakona. Namen zbiranja podatkov je spremljanje zdravja ter zdravstvenega in zobozdravstvenega varstva vseh skupin prebivalstva z namenom načrtovanja in upravljanja sistema zdravstvenega varstva, vključno s statističnim in raziskovalnim namenom.

NAMEN DOKUMENTA IN OMEJITVE

Namen dokumenta je opredeliti:

- koncepte spremljanja zunajbolnišničnih obravnav in podrobnejše koncepte spremljanja sterilizacij v zunajbolnišničnih obravnavah,
- nabor podatkov z imenom podatka, zalogo vrednosti in formatom, s spremljajočimi definicijami in navodili za uporabo,
- kontrole podatkov – podrobnejša navodila so zavedena v dokumentu Specifikacije preverjanja podatkov SZBO,
- obveznost poročanja – podrobnejša navodila so zavedena v dokumentu Opredelitev obveznega vnosa podatkov,
- strukturo zapisa podatkov,
- način prenosa podatkov.

Metodološka navodila za Evidenco sterilizacije so namenjena:

- **vsem izvajalcem** zunajbolnišnične dejavnosti (ambulantam in nekaterim bolnišnicam), za poročanje podatkov o zunajbolnišničnih (ambulantnih) obravnavah sterilizacij Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje.

Zbiranje podatkov temelji na naslednji zakonodaji:

- Zakon o zdravstvenih ukrepih pri uresničevanju pravice do svobodnega odločanja o rojstvu otrok (ZZUUP), objavljen v Uradnem listu Socialistične republike Slovenije, št. 11/1977.
- Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ), objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 65/2000, 47/2015.
- Odredba o določitvi enotnih metodoloških načel, enotnih standardov in standardnih postopkov za zagotovitev enotnosti sistema vodenja zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva, objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 4/2012.

Vsa morebitna vsebinska vprašanja, pripombe ali predloge za izboljšavo lahko posredujete na naslov sterilizacije@nijz.si (elektronski naslov bo aktiven z nacionalno implementacijo SZBO), vprašanja v zvezi s pošiljanjem podatkov preko aplikacije eSZBO pa na eszbo@nijz.si.

DINAMIKA POROČANJA

Podatke SZBO morajo izvajalci zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti pošiljati **vsak mesec**. Rok za pošiljanje podatkov je 8. dan v tekočem mesecu za preteklo mesečno obdobje. Podatke SZBO je potrebno poslati preko aplikacije eSZBO. Navodila eSZBO bodo dostopna znotraj aplikacije in na spletni strani NIJZ.

Za namene pilotnega zbiranja podatkov se bodo podatki pošiljali v posebej dogovorjenih terminih.

POVZETEK POMEMBNIH SPREMEMB

Dosedanji podatki o opravljenih sterilizacijah so se na NIJZ zbirali preko obrazca Prijava sterilizacije, Obrazec IVZ VO6, v Excelovi obliki, letno, in se vnašali v SPSS program. Tako zbrani podatki so bili nepreverljivi in nepregledni.

Pri beleženju sterilizacij v zunajbolnišnični obravnavi se ohrani beleženje stika na ravni posameznega stika pacienta z izvajalcem zdravstvene dejavnosti. Večja sprememba je uvedba enotnega sistema za poročanje (aplikacija) o zunajbolnišničnih obravnavah (eSZBO). Vsebinsko in tehnološko prenovljena in poenotena aplikacija eSZBO bo izvajalcem zdravstvene dejavnosti poenostavila postopke priprave in oddajanja podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah ter omogočala vpogled v statistiko lastnih oddanih podatkov in njihovih lastnosti.

Poenotili so se tudi nekateri šifranti, ki so bili usklajeni s sistemom spremljanja bolnišničnih obravnav (SBO) in državnimi standardi. V skladu z Odredbo o določitvi enotne definicije ključnih pojmov v zdravstvu (Uradni list RS, št. 40/2014) smo zagotovili enotnost sistema vodenja zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva ter oblikovanje in vodenje zbirk podatkov, ki so skupni za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Za opis in klasificiranje bolezni in stanj v Sloveniji od leta 2013 uporabljamo Mednarodno klasifikacijo bolezni in sorodstvenih zdravstvenih problemov za statistične namene, Avstralsko modifikacijo, verzijo 6 (MKB-10-AM, verzija 6).

Za opis in klasificiranje zdravstvenih storitev uporabljamo šifrant Vrste zdravstvenih storitev (VZS).

Za opis in klasificiranje zdravstvene dejavnosti uporabljamo šifrant Vrste zdravstvene dejavnosti (VZD). V sistemu SZBO stike spremljamo na 1. ravni (vrsta) in 2. ravni (podvrsta) šifranta VZD.

BELEŽENJE PODATKOV V ZBIRKI ZUNAJBOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV STERILIZACIJ

PRIPRAVA IN PRENOS PODATKOV

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO. Ob stiku pacienta z zdravstveno službo izvajalec zabeleži vse zahtevane podatke, skladno z ustreznimi Metodološkimi navodili za vsebinsko področje (gl. [Priloga 1](#)). Nekatere vnaprej opredeljene kode diagnoz ali šifre vrst zdravstvenih storitev ali šifre vrst zdravstvene dejavnosti ali šifre izdanih listin predstavljajo sprožilec za dodatne zahtevane podatke (t.i. repki; gl. [Tabela 1](#)) na posameznih vsebinskih področjih SZBO.

Poudarjamo, da je v okviru posameznega stika lahko na zapis vezanih več sprožilcev, kar pomeni več odprtih repkov in daljši posamezen zapis obravnave. Od posameznega obravnavanega primera je odvisno, koliko repkov bo potrebno izpolniti pri posamezni obravnavi pacienta.

Za posredovanje podatkov na državno raven je v metodoloških navodilih za vsako specifično vsebinsko področje definiran specifičen zapis podatkov ([Priloga 2](#): Informativna struktura zapisa podatkov za poročanje), ki je sestavljen iz t.i. skupnega dela in pripadajočih repkov. Podatki skupnega dela tvorijo podatkovno zbirko SZBO. Določeni podatki iz skupnega dela in repki tvorijo zbirko podatkov za posamezno vsebinsko področje (Referenčne ambulate družinske medicine, Patronažna zdravstvena nega, Fetalne smrti, Zdravstvenovzgojni centri,...).

V primeru zunajbolnišničnih (ambulantnih) obravnav se prijavijo vse obravnave sterilizacij. **Poročajo se vsi podatki za vsak poseg sterilizacije.**

Aplikacija e-SZBO predstavlja sodobno informacijsko podporo za varno in nadzorovano pošiljanje, sprejem in obdelavo podatkov o zunajbolnišničnih obravnava. Za komunikacijo in dostop do aplikacije ter podatkov se uporabljajo spletna digitalna potrdila (s katerimi se preverja upravičenost dostopanja) in HKOM omrežje. Pooblaščen osebno za pošiljanje podatkov mora v zdravstvenem zavodu pooblastiti direktor zavoda.

SPLETNA APLIKACIJA eSZBO

Spletna aplikacija eSZBO je sodobno informacijsko orodje za varno in nadzorovano pošiljanje, sprejem in obdelavo podatkov o zunajbolnišničnih obravnava. Sestavljena je iz spletne aplikacije za prenos podatkov in administratorske aplikacije.

- Aplikacija eSZBO za prenose vsebuje naslednje funkcije:
 - paket podatkov (prenos podatkov),
 - pregled prenosov (pregled prenosov – izbor po različnih kriterijih, kot so poročevalec, leto, mesec, status, vsebinsko področje),
 - izpisi (izpisi števila obravnava, števila storitev in števila diagnoz po različnih kriterijih),
 - vsebinski center (uporabniška navodila, opis aplikacije eSZBO in metodološka navodila),
 - Help Desk (center za pomoč in prijavo napak) in odjavo/prijavo iz/v aplikacijo.

Administratorska aplikacija eSZBO vsebuje funkcije za nadzor in upravljanje uporabnikov in same aplikacije ter funkcije za nadaljnjo obdelavo prenesenih podatkov.

Za komunikacijo in dostop do teh aplikacij ter prenesenih podatkov se uporabljajo spletna digitalna potrdila (s katerimi se preverja upravičenost dostopanja) in zNET omrežje. Pooblaščen osebno za pošiljanje podatkov mora v zdravstvenem zavodu pooblastiti direktor zavoda ali druga za to pooblaščen osebno pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Podatki se pripravijo za prenos v obliki predpisanih XML-datotek z izvozom podatkov iz aplikacij ali informacijskih sistemov pri izvajalcih zdravstvenih dejavnosti.

Pooblaščen osebno za pošiljanje podatkov prenese te lokalno shranjene XML-datoteke z aplikacijo eSZBO za prenose. Ta aplikacija preveri formate poslanih podatkov glede na predpisane XML-sheme (t.j., ali je podatek število, zaporedje znakov ali datum v določenem formatu ali obliki zapisa) in izvaja logične kontrole teh podatkov, t.j., preverja veljavnost vrednosti posameznih podatkov glede na predpisane kriterije (npr. ali je vrednost podatka iz predpisanega šifranta, ali je sosledje vnešenih datumov pravilno, itd.). V primeru napake spletna aplikacija zavrne prenos XML-datoteke in izpiše opis napake. V tem primeru je potrebno pri pošiljatelju popraviti to napako in popravljeno XML-datoteko spet poslati z aplikacijo eSZBO za prenose.

POGOJI IN POSEBNOSTI PRI BELEŽENJU PODATKOV

Sprožilci za posamezno vsebinsko področje SZBO

V [tabeli 1](#) so navedeni posamezni sprožilci, katerih namen je določitev pogoja, pod katerim informacijski sistem pri izvajalcu v izpolnjevanje zahteva spremenljivke za določeno vsebinsko področje (t.i. repek). Sprožilci so lahko določen tip dogodka, določena dejavnost iz šifranta VZD, določena vsebina obravnava (ZZZS, šifrant 12), postopek oziroma storitev iz šifranta VZS, določene diagnoze MKB-10-AM (verzija 6). Za posamezno vsebinsko področje je v tabeli v koloni SPROŽILEC zapisana kombinacija podatkov, pod katerimi pogoji želimo spremljati dodatne podatke. Sprožilec za poročanje primerov zunajbolnišničnih obravnava sterilizacij je vezan na točno določeno diagnozo (Z30.2) in vrsto zdravstvenih storitev (2063 ali

2190 ali 2191) (glej Tabela 1). V primeru, da nek pogoj ni v celoti izpolnjen, se poroča zunajbolnišnična obravnava po skupni shemi SZBO_SKUP.

Informacijski sistem pri izvajalcu naj bi omogočal izvoz vnešenih podatkov za določena vsebinska področja v obliki XML-datotek. Struktura teh datotek je določena s predpisanimi XML-shemami za posamezna vsebinska področja.

Tabela 1. Sprožilci za zunajbolnišnične (ambulantne) obravnave sterilizacij v SZBO

VSEBINSKO PODROČJE	SPROŽILEC	TIP DOGODKA	PODVRSTA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI (VZD)	VSEBINA OBRAVNAVE	VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV (VZS)	DIAGNOZA	XML SHEMA
SZBO_STER: STERILIZACIJE	tip dogodka + VZS + DIAGNOZA	1	206209	/	2063, 2190, 2191	Z30.2	SZBO_STER

DEFINICIJE KONCEPTOV

Sterilizacija

Sterilizacija je postopek, s katerim se praviloma povzroči trajna neplodnost. Po zakonodaji je poseg dovoljen osebam, ki so dopolnile starost 35 let, le v izjemnih primerih tudi mlajšim. Sterilizacijo lahko odobri le Komisija I. oz. II. stopnje za umetno prekinitev nosečnosti in sterilizacije.

Pacient

Pacient je bolnik ali drug uporabnik zdravstvenih storitev v odnosu do zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev oziroma izvajalcev zdravstvene dejavnosti ne glede na svoje zdravstveno stanje (vir: ZPacP).

Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Izvajalec zdravstvene dejavnosti je pravna ali fizična oseba ali njuna notranja OE, ki opravlja zdravstveno dejavnost v skladu z Zakonom o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92) (vir: NIJZ).

Nosilec stika

Nosilec stika je zdravstveni delavec, ki izvaja zdravstveno obravnavo pacienta pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti (vir: NIJZ).

Nosilec stika je lahko doktor medicine, doktor dentalne medicine, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica, fizioterapevt, delovni terapevt, klinični psiholog, klinični logoped.

Zdravstveni delavec

Zdravstveni delavec je oseba, ki je pridobila dodiplomsko ali podiplomsko izobrazbo zdravstvenega področja in opravila strokovni izpit na Ministrstvu za zdravje (MZ), pri izvajalcu, ki ga je za izvajanje strokovnih izpitov pooblastilo MZ oz. je zaključila izobraževanje po Bolonjskem programu in je strokovni izpit opravila v okviru izobraževanja (glej Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij) (vir: NIJZ).

Seznam poklicev v zdravstveni dejavnosti, ki se vodijo kot poklici zdravstvenih delavcev, je objavljen v [Odredbi o seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti; Ur.l.št. 4/2014](#).

Zdravstveni sodelavec

Zdravstveni sodelavec je oseba, ki nima izobrazbe zdravstvenega področja, v zdravstvu pa opravlja storitve v neposrednem stiku s pacienti (npr. logoped, psiholog) ali zanje (npr. laboratorijski sodelavec, kemijski tehnik,...). Za namen opravljanja teh storitev mora imeti opravljen strokovni izpit na MZ ali pri izvajalcu, ki ga je za izvajanje strokovnih izpitov pooblastilo MZ (vir: NIJZ).

Zdravstvena obravnava

Zdravstvena obravnava je skupek storitev, ki jih pacientu zagotavljajo zdravstveni delavci in/ali sodelavci pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti v okviru (zunajbolnišničnega) stika in bolnišnične epizode. (vir: NIJZ)

Zdravstvena oskrba

Zdravstvena oskrba so medicinski in drugi posegi za preprečevanje bolezni in krepitev zdravja, diagnostiko, terapijo, rehabilitacijo in zdravstveno nego ter druge storitve oziroma postopki, ki jih izvajalci zdravstvenih storitev opravijo pri obravnavi pacienta. (vir: ZpacP)

Zdravniško (medicinsko) oskrbo izvajajo zdravniki in vključuje: anamnezo, fizikalni pregled, diagnostiko, diferencialno diagnostiko, medicinsko pomoč, svetovanje, informacije in navodila, medikamentno zdravljenje, intervencije, napotitve, odpuste ter spremljanje oseb. Zdravstveno oskrbo izvajajo medicinske sestre kot načrtovanje, izvajanje in vrednotenje zdravstvene nege ter kot sodelovanje pri izvajanju načrtov diagnostike in zdravljenja, ki jih je predpisal zdravnik.

Zdravstvena storitev

Zdravstvene storitve so storitve, ki jih v okviru dejavnosti izvajalcev zdravstvenih storitev za paciente opravljajo zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci (vir: ZpacP).

Zunajbolnišnična obravnava

Zunajbolnišnična obravnava je neprekinjena zdravstvena obravnava pacienta na primarni, sekundarni in terciarni ravni v splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v zobozdravstveni dejavnosti in v drugih dejavnostih za zdravje (zdravstvena nega, patronažna dejavnost, fizioterapija, zobotehnika,...)(vir: NIJZ).

Stik

Stik je dogodek neprekinjene zunajbolnišnične obravnave pacienta s strani zdravstvenega delavca ali zdravstvenega sodelavca pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti (vir: NIJZ).

Stik se začne in konča isti dan, praviloma v obdobju enega ordinacijskega časa in v eni vrsti zdravstvene dejavnosti. En stik predstavlja tudi stik, ki poteka neprekinjeno zvečer in ponoči preko polnoči.

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO.

Zaključek stika oz. začetek novega stika povzroči:

- sprememba nosilca stika (praviloma le v ambulantah družinske medicine) ali
- sprememba izvajalca zdravstvene dejavnosti ali
- sprememba vrste zdravstvene dejavnosti (na 1. ali 2. ravni) ali
- zaključek stika.

Za zaključek stika zadošča že eden od pogojev.

Del stika so tudi evidentiranje in poročanje (aktivnost izvajalca, kamor sodi strokovni vnos podatkov in kodiranje in priprava statističnih in finančnih poročil).

Opomba: laboratorijskih storitev ne spremljamo kot samostojnih stikov, ne glede na to, ali so bile naročene z interno napotnico ali z napotnico Zavoda za zdravstveno zavarovanje. V okviru stika lahko zabeležimo rezultate nekaterih laboratorijskih preiskav, ki so opredeljene v nadaljevanju dokumenta.

Diagnoza

Diagnoza je prepoznavanje bolezni z ugotavljanjem simptomov in znakov ter predstavlja strokovni opis ugotovljenega zdravstvenega stanja pri pacientu. Za opis in klasificiranje bolezni in stanj v Sloveniji uporabljamo Mednarodno klasifikacijo bolezni, Avstralsko modifikacijo, verzijo 6 (MKB-10-AM) (vir: Collins dictionary; MKB-10-AM).

V okviru stika se zabeležijo samo kode diagnoz (MKB 10 – AM, verzija 6) tistih stanj, ki so bila obravnavana v času enega stika.

Šifrant je dostopen na NIJZ strani: <http://www.nijz.si/sl/podatki/mkb-10-am-verzija-6>.

Kronično stanje/bolezen

Kronična bolezen je bolezen oz. stanje, ki traja dlje časa, ki se pogosto ne izboljša spontano, in ki se redko v celoti pozdravi. Kronične bolezni so kompleksne in raznolike, tako glede vzrokov nastanka, kot glede samega poteka bolezni in njihovega vpliva na širšo skupnost.

Kronične bolezni prispevajo k prezgodnji umrljivosti in/ali k zmanjšani zmožnosti. Kroničnim boleznim je skupno:

- Kompleksna vzročnost s številnimi dejavniki, ki vplivajo na začetek bolezni,
- Dolgo obdobje razvoja bolezni, ki lahko poteka tudi asimptomatsko,
- Podaljšano trajanje bolezni, ki lahko vodi k dodatnim zapletom zdravstvenega stanja,
- Pridruženo zmanjšano funkcioniranje ali manjzmožnost.

(vir: <http://www.health.gov.au/internet/main/publishing.nsf/Content/chronic-disease>)

V okviru stika se s podatkom 'Kronična bolezen, diagnoza' zabeleži samo tista kronična bolezen oz. stanje, ki je bila obravnavana v času enega stika in je bila označena s kodo diagnoze MKB 10 – AM (verzija 6).

Vrste zdravstvenih storitev (VZS)

Vrsta zdravstvene storitve je ena ali več zdravstvenih storitev, ki ima preventivni, diagnostični, terapevtski ali rehabilitacijski namen in ki jo opravi zdravnik, drug zdravstveni delavec ali zdravstveni sodelavec in se izvaja v okviru stika pri obravnavi pacienta. Vrsto zdravstvene storitve izvaja izvajalec za pacienta z namenom neposrednega ali posrednega izboljšanja ali vzdrževanja zdravja pacienta (vir: NIJZ).

Vrste zdravstvenih storitev so opredeljene v šifrantu Vrst zdravstvenih storitev. V okviru stika se vpisujejo samo tiste šifre vrst zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene v času enega stika. Vrste zdravstvenih storitev ločimo na preventivne preglede, kurativne preglede, diagnostične postopke in terapevtske postopke. V primeru, kadar je med obravnavo opravljen preventivni ali kurativni pregled, je potrebno zabeležiti ustrezno šifro VZS. V primeru, kadar je ob preventivnem ali kurativnem pregledu dodatno opravljen tudi diagnostični ali terapevtski postopek, je potrebno vpisati tudi te storitve. V primeru, kadar je med obravnavo opravljen samo diagnostični ali terapevtski postopek, ni dovoljeno zabeležiti tudi preventivnega ali kurativnega pregleda.

Šifra prvega pregleda oz. prve obravnave iz šifranta VZS se vpiše ob prvem stiku pacienta z zdravstvenim delavcem zaradi novo odkritega zdravstvenega problema oz. stanja ali zaradi akutnega poslabšanja predhodno odkritega zdravstvenega problema oz. stanja. Vpis ni vezan na koledarsko leto. Šifra kontrolnega pregleda oz. ponovne obravnave iz šifranta VZS se zabeleži ob ponovnem stiku pacienta z zdravstvenim delavcem zaradi istega zdravstvenega problema oz. stanja, ki je bilo ugotovljeno ob prvem

pregledu (obravnavi), in ki ni v fazi akutnega poslabšanja. Izraza ponovni pregled in kontrolni pregled uporabljamo kot sopomenki.

Šifrant je dostopen na NIJZ strani: <http://www.nijz.si/sl/podatki/sifrant-vrst-zdravstvenih-storitev>

Vsebinsko področje

V sklopu spremljanja zunajbolnišničnih obravnav je za vsako vsebinsko področje predviden poleg skupnega dela tudi dodaten nabor podatkov, ki se spremlja za določeno vsebino po za to predpisani XML shemi.

Pri spremljanju zunajbolnišničnih obravnav ločimo naslednja vsebinska področja:

Tabela 2. Vsebinska področja

SZBO_POZA	Poškodbe, Zastrupitve
SZBO_NOST	Nosečnost
SZBO_OTML	Preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov
SZBO_DOJN	Dojenje
SZBO_FTSM	Fetalne smrti
SZBO_STER	Sterilizacije
SZBO_PZVO	Preventivno zdravstveno varstvo odraslih
SZBO_PATR	Patronažna zdravstvena nega
SZBO_VZSK	Vzgoja za zdravje skupin
SZBO_ZVCT	Zdravstvenovzgojni centri/centri za krepitev zdravja
SZBO_SKUP	Splošni podatki o zunajbolnišnični obravnavi (ti podatki lahko predstavljajo posamičen XML paket, lahko pa so del preostalih XML paketov)

Paket

Paket je seznam dogodkov v poročanem obdobju za natanko eno vsebinsko področje. (vir: NIJZ)

XML paket je opredeljena struktura podatkov v poročanem obdobju za posamezno (eno) vsebinsko področje, ki je namenjena množični izmenjavi podatkov v svetovnem spletu.

Izvajalci zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti pripravijo iz svojih zalednih sistemov, v skladu s posameznimi metodološkimi navodili, predpisano strukturo različnih podatkov za pošiljanje preko spleta na NIJZ.

Poročilo

Skupek paketov, ki lahko pokriva različna vsebinska področja (več XML shem)(vir: NIJZ).

Sprožilec za vsebinsko področje

Sprožilci so ključni podatki, na podlagi katerih v SZBO za vpisovanje odpremo dodaten nabor podatkov (repek) na določenem vsebinskem področju (vir: NIJZ).

Sprožilci so lahko določen tip dogodka, določena dejavnost iz šifranta VZD, določena vsebina obravnave (ZZZS, šifrant 12), postopek oziroma storitev iz šifranta VZS, določene diagnoze MKB-10-AM (verzija 6).

DEFINICIJE IN OPIS PODATKOV

Metodološka navodila za spremljanje sterilizacij na nacionalnem nivoju so bila od leta 2013 naprej napisana na način, da so bila v enem dokumentu združena navodila za bolnišnične iz zunajbolnišnične obravnave sterilizacij. Z novim sistemom poročanja podatkov so metodološka navodila zopet v dveh ločenih dokumentih. Pričujoči dokument opisuje pogoje in podatke za poročanje zunajbolnišničnih obravnav sterilizacij.

Zaradi kompleksnosti področja, ki ga želimo spremljati, smo metodološka navodila za spremljanje zunajbolnišničnih obravnav, med te spada tudi spremljanje sterilizacij v zunajbolnišničnih obravnavah, razdelili na dva dela, in sicer na SKUPNI DEL in REPKE oz. VSEBINSKA PODROČJA.

V SKUPNEM DELU so predstavljeni podatki, ki so skupni za vsa vsebinska področja zunajbolnišničnih obravnav. Podatki so smiselno povezani v zaključene sklope (Podatki o paketu, o zunajbolnišnični obravnavi, o izvajalcu, o pacientu in o stiku).

Drugi del metodoloških gradiv predstavljajo podatki, ki so specifični za posamezno vsebinsko področje na primer spremljanje sterilizacij v zunajbolnišničnih obravnavah. Zaradi ločljivosti in preglednosti smo te dele poimenovali REPKI.

Zahtevo po dodatnih podatkih, ki jih predstavljajo REPKI, sproži posamezna vrednost ali kombinacija vrednosti podatkov v SKUPNEM DELU.

SKUPNI DEL

[Podatki o paketu](#)

[Podatki o obravnavi](#)

[Identifikator obravnave](#)

[Podatki o izvajalcu](#)

[O Obravnavi](#)

[Podatki o pacientu](#)

[Podatki o stiku](#)

[Časovna opredelitev](#)

[Podatki o nosilcu stika](#)

[Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev](#)

[Podatki o listinah](#)

REPEK

[Podatki o sterilizaciji](#)

Poenotenje (preštevilčenje) podatkov v metodoloških navodilih in sicer podatki od 1-31 predstavljajo skupni del nato sledijo »prazni« podatki od 32-34 in od 35. podatka naprej sledijo podatki vezani na sterilizacijo v zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti.

SKUPNI DEL

Podatki o paketu

1. ID PAKETA

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Dvanajstmestno celo število

Format: CHAR (12) – vsebina podatka je numerična

Definicija: ID paketa je enolična identifikacija paketa.

Navodilo: Številka ID paketa je sestavljena iz 5 mestne RIZDDZ (BPI) oznake izvajalca (Izvajalec UKC Ljubljana poroča po nadrejeni ravni (06001), vsi ostali izvajalci po osnovni ravni) in 7 mestne zaporedne številke dogodka, ki sledi. Generira jo aplikacija pri pošiljanju paketa.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

2. ID POP. PAKETA

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Dvanajstmestno celo število

Format: CHAR (12) – vsebina podatka je numerična

Definicija: ID popravljanega paketa je enolična identifikacija paketa.

Navodilo: Številka ID popravljanega paketa je sestavljena iz prvih 5 mest RIZDDZ (BPI) oznake izvajalca (Izvajalec UKC Ljubljana poroča po nadrejeni ravni (06001), vsi ostali izvajalci po osnovni ravni) in 7 mestne zaporedne številke, ki jo vodi izvajalec pri sebi. Podatek se izpolni v kolikor ne gre za prvo pošiljanje paketa.

Primer: 5.1.2015 smo dobili paket z oznako 005500000002. 6.1.2015 pa nam pošljejo paket z oznako 005500000010, ki je popravek paketa 005500000002. Podatek se izpolni v kolikor ne gre za prvo pošiljanje paketa.

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

3. DATUM ZAJEMA OD

Opomba: podatek nadomesti podatka 1. Leto zajema in 2. Obdobje zajema

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Začetni datum pošiljanja dogodkov (obravnave/stiki, prijave).

Navodilo: Zapiše se datum prvega dne v mesecu, za katerega se pošiljajo podatki.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

4. DATUM ZAJEMA DO

Opomba: podatek nadomesti podatka 1. Leto zajema in 2. Obdobje zajema

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Končni datum pošiljanja dogodkov (obravnave/stiki, prijave).

Navodilo: Zapiše se datum zadnjega dne v mesecu, za katerega se podatki pošiljajo.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

5. ŠTEVILO ZAPISOV

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Celo število

Format: NUM (5)

Definicija: Število zapisov predstavlja število dogodkov (obravnave/stiki, prijave) pri enem izvajalcu v enem časovnem obdobju.

Navodilo: Zapiše se število preštetih dogodkov (med 1 in 99.999).

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

6. TIP DOGODKA

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant Tip dogodka

- 1 **Obravnava individualnega pacienta**
- 2 Interventna prijava za PNB po zakonu (skupine 1,2,3)
- 4 Obravnava skupine

Format: NUM (1)

Definicija: Tip dogodka pomeni oznako za vrsto obravnave in način poročanja o zdravstveni storitvi.

Navodilo: V primeru sterilizacije je dovoljena le šifra 1.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

7. VSEBINSKO PODROČJE

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant Vsebinsko področje

SZBO_POZA	Poškodbe, Zastrupitve
SZBO_NOST	Nosečnost
SZBO_OTML	Preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov
SZBO_DOJN	Dojenje
SZBO_FTSM	Fetalne smrti
SZBO_STER	Sterilizacije
SZBO_PZVO	Preventivno zdravstveno varstvo odraslih
SZBO_PATR	Patronažna zdravstvena nega
SZBO_VZSK	Vzgoja za zdravje skupin
SZBO_ZVCT	Zdravstvenovzgojni centri/centri za krepitev zdravja
SZBO_SKUP	Splošni podatki o zunajbolnišnični obravnavi (t.i. podatki lahko predstavljajo posamičen XML paket, lahko pa so del preostalih XML paketov)

Format: CHAR (10)

Definicija: Vsebinsko področje je področje, za katerega se preko sistema poročanja SZBO zbirajo dodatni specifični podatki .

Navodilo: V primeru sterilizacije se zapiše oznaka **SZBO_STER**.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o obravnavi

Identifikator obravnave

8. ID OBRAVNAVE SZBO

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Štiridesetmestno celo število

Format: CHAR (40)

Definicija: ID obravnave je enolična identifikacija obravnave.

Navodilo: Številka ID obravnave je sestavljena po naslednjem ključu:

- 1-5 – 5-mestna RIZDDZ (BPI) številka izvajalca (podatek [Oznaka izvajalca](#); vpis krajših šifer z vodilnimi ničlami) +
- 6-8 - 3-mestna RIZDDZ (BPI) številka lokacije (podatek [Šifra lokacije](#)) vpis krajših šifer z vodilnimi ničlami) +
- 9–40 – 32-mestna številka, ki je sestavlja ID pacienta + ID Obravnave.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o izvajalcu

9. OZNAKA IZVAJALCA

Zaloga vrednosti: RIZDDZ (BPI) – številka izvajalca

Format: CHAR (5) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Oznaka izvajalca je številka izvajalca iz RIZDDZ (BPI), kjer je potekal stik.

Navodilo: Vpiše se številka podrejene ravni oz. osnovne ravni izvajalca, kjer je potekal stik, po šifrantu baze podatkov RIZDDZ (BPI), vzpostavljene pri NIJZ.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

10. ŠIFRA LOKACIJE

Opomba: nov podatek

Opomba: Šifra zdravstvene dejavnosti je ločen podatek.

Zaloga vrednosti: Šifrant RIZDDZ BPI)(polje številka lokacije)

Format: CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Enolična identifikacijska številka lokacije izvajalca v RIZDDZ (BPI).

Navodilo: Zapiše se tromestna številka lokacije (iz šifranta Lokacije v RIZDDZ), na kateri deluje vrsta zdravstvene dejavnosti, ki je obravnavala pacienta ob posameznem stiku. Krajše šifre vpisujemo z vodilnimi ničlami.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

11. VRSTA in PODVRSTA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI (VZD) 1. in 2. raven

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant Vrste zdravstvene dejavnosti (VZD)

Format: CHAR (6)

Definicija: Vrsta zdravstvene dejavnosti je oznaka vrste in podvrste zdravstvene dejavnosti, v kateri je potekala obravnava pacienta.

Navodilo: Skladno s šifrantom Vrste zdravstvene dejavnosti se vpiše šestmestna oznaka, ki označuje vrsto in podvrsto (prvo in drugo raven) zdravstvene dejavnosti, v skladu z zgoraj opisano definicijo. Če opravlja zdravnik dejavnosti na primarni in na sekundarni ravni, mora podatke zbirati in poročati ločene glede na vrsto zdravstvene dejavnosti, ki je definirana s koncesijo in /ali pogodbo s plačnikom zdravstvenih storitev. Vpišemo tisto šifro vrste in podvrste zdravstvene dejavnosti izvajalca, ki izhaja iz koncesije zdravnika oziroma iz pogodbe z ZZS.

Primeri:

Zdravstveno varstvo žensk se lahko izvaja le v vrsti zdravstvene dejavnosti Ginekologija v splošni zunajbolnišnični dejavnosti (VZD 306). Če se v isti ambulanti opravlja storitve primarne (VZD 306007 oz. 306008) in sekundarne (VZD 206 Ginekologija in porodništvo v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti: VZD 206209, 206263, 206210, 206212, 206202) ravni, oziroma se delo medsebojno prepleta tekom dneva, je potrebno te storitve poročati ločeno pod ustreznimi vrstami zdravstvene dejavnosti.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

O obravnavi

12. RAZLOG OBRAVNAVE (ZZZS)

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant Razlog obravnave za obračun (ZZZS, šifrant 10.1)

- 1 Bolezen (vključuje tudi preventivo)
- 2 Poškodba izven dela
- 3 Poklicna bolezen
- 4 Poškodba pri delu
- 5 Poškodba po tretji osebi izven dela

Format: NUM (2)

Definicija: Razlog obravnave je opredelitev razloga za obisk pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti oziroma opredelitev razloga za napotitev pacienta v nadaljnjo zdravstveno obravnavo.

Navodilo: Izbere se ena iz zaloge vrednosti. **V primeru sterilizacije se izbere vrednost 1.**

Kontrola: DA

Obvezno: NE

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

13. VSEBINA OBRAVNAVE (ZZZS)

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Vsebina obravnave (ZZZS šifrant 12)

- 1 Diagnoza (100% OZZ za zdravljenje in rehabilitacijo iz 23. člena ZZZVZZ)
- 2 Nujna medicinska pomoč (100% OZZ)
- 3 Nujno zdravljenje in neodložljive zdravstvene storitve (23. in 25. člen ZZZVZZ)
- 4 Nosečnost, porod, kontracepcija (100% OZZ)
- 5 Dajalci tkiv (100% OZZ)
- 6 Obvezno cepljenje (100% OZZ)
- 7 Nega na domu in zdravljenje na domu (100% OZZ)
- 8 Patronažni obisk (100% OZZ)
- 9 Preventiva (100% OZZ)
- 10 Paliativna oskrba (Sklep o določitvi odstotka vrednosti zdrav. storitev, ki se zagotavljajo v OZZ)
- 0 Drugo (Sklep o določitvi odstotka vrednosti zdravstvenih storitev, ki se zagotavljajo v OZZ)

Format: NUM (2)

Definicija: Vsebino obravnave po šifrantu 12 definira ZZZS.

Navodilo: Podatek se prepíše iz informacijskega sistema izvajalca po šifrantu 12 (Vsebina obravnave). Podatek se uskladi s poročanjem na ZZZS.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

14. TIP PLAČNIKA

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant Tip plačnika

- 1 Obvezno zavarovanje
- 2 Samoplačnik
- 3 Prostovoljno zavarovanje
- 4 Konvencija
- 5 Proračun (države, regije, občine)
- 6 Neprofitne institucije (nevladne organizacije)
- 7 Podjetja, korporacije
- 9 Drugo

Format: NUM (1)

Navodilo: Vedno, ko je plačnik ZZS (ne glede na to, kolikšen je delež doplačil z naslova PZZ ali pacienta), pošlje plačnik 1 – OZZ (ali konvencija, če gre za tujca). Kadar so na obravnavi samo samoplačnike storitve pa 2 samoplačnik.

Vrednost 4 (konvencija) vključuje Evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja (EHIC – European Health Insurance Card), socialne in druge bilateralne sporazume Republike Slovenije s tretjimi državami o kritju stroškov zdravstvene oskrbe tujih državljanov

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o pacientu

15. ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA (EMŠO)

Zaloga vrednosti: Veljavni EMŠO

Format: CHAR (13)

Definicija: Enotna matična številka občana (EMŠO) je 13-mestna slovenska matična številka pacienta.

Navodilo za uporabo: V polje se vpiše 13-mestno slovensko matično številko občana.

Pri tujcih, ki imajo slovensko EMŠO, se polje obvezno izpolni.

Vsak pacient, ki ima za državo stalnega bivališča (podatek [Država oz. regija stalnega prebivališča](#)) označeno Slovenija, mora imeti izpolnjeno polje. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

Le izjemoma, če pacient nima nobene od dveh identifikacijskih števil (niti Enotne matične številke občana niti Zdravstvene številke npr. tujci ali novorojenčki), se namesto EMŠO vpiše nadomestna identifikacijska številka. Kot nadomestna identifikacijska številka pacienta v zunajbolnišnični obravnavi se vpisuje 13-mestna oznaka v formatu DDMMLLLRSPPII, kjer predstavlja:

- 1 DDMMLLL - dan, mesec in leto rojstva pacienta
- 2 R - oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, ... L, T) iz šifranta Občina – regija
- 3 S - spol (1-M, 2-Ž)
- 4 PP - prvi dve črki priimka
- 5 II - prvi dve črki imena.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

16. ZDRAVSTVENA ŠTEVILKA (ZZS ŠTEVILKA ZAVEZANCA)

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Veljavna ZZS številka zavezanca

Format: CHAR (9) - vsebina podatka je numerična

Definicija: Zdravstvena številka je 9-mestna številka, ki jo je pacientu dodelil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS).

Navodilo za uporabo: V polje se vpiše 9-mestno številko, ki jo je pacientu dodelil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS). Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

Če pacient te številke nima (npr. novorojenčki, pacienti brez zdravstvenega zavarovanja, tujci), se polje izpolni z ničlami. Pri obravnavah, ki imajo označen tip plačnika (podatek [Tip plačnika](#)) 1, je polje obvezno.

Novorojenčki ob rojstvu še nimajo določene številke Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS), zato se polje izpolni z ničlami.

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

17. SPOL

Zaloga vrednosti: Šifrant Spol

- 1 Moški
- 2 Ženski
- 3 Nedoločljiv
- 9 Neznano

Format: NUM (1)

Definicija: Spol je biološki spol pacienta.

Navodilo za uporabo: Vpiše se oznaka spola po šifrantu. Nedoločljiv spol se lahko uporabi v obravnavi novorojencev. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

18. DATUM ROJSTVA

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Datum rojstva je datum, ko se je pacient rodil.

Navodilo za uporabo: Vpiše se leto, mesec in dan rojstva. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

19. DRŽAVA STALNEGA PREBIVALIŠČA

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant držav in drugih ozemelj (ISO 3166, 2017)

Format: CHAR (3)

Definicija: Država stalnega prebivališča je država, v kateri ima pacient stalno prebivališče. Stalno prebivališče je po definiciji iz Zakona o prijavi prebivališča (ZPPreb) "naselje, kjer se posameznik naseli z namenom, da v njem stalno prebiva, ker je to naselje središče njegovih življenjskih interesov, to pa se presoja na podlagi njegovih poklicnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naseljem, kjer živi, dejansko obstajajo tesne in trajne povezave".

Navodilo: Vpiše se tromestna koda države stalnega prebivališča pacienta po šifrantu držav in drugih ozemelj. Šifrant ima tri mesta z vodilno ničlo. Če podatek o državi ni znan, se vpiše 999 – Nerazvrščeno. Koda države je obvezno levo poravnana.

Kontrola: DA

Obvezno: NE

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

20. OBČINA OBIČAJNEGA PREBIVALIŠČA

Zaloga vrednosti: Šifrant občine / regije NIJZ (vir Šifrant občin Geodetske uprave RS)

Format: CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Občina običajnega bivališča je občina, kjer ima pacient običajno prebivališče, ki v primeru Slovenije vključuje stalno ali začasno prebivališče.

Navodilo: Zapiše se občina običajnega bivališča pacienta po zadnjem veljavnem šifrantu občine regije NIJZ. Kadar ima pacient prijavljeno začasno bivališče, se v polje Občina običajnega bivališča vpiše pacientovo začasno bivališče; kadar pa ima pacient prijavljeno zgolj stalno bivališče, se polje Občina običajnega bivališča vpiše pacientovo stalno bivališče. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS. Pri tujcih, ki imajo običajno bivališče v Sloveniji se polje izpolni v skladu s šifrantom. Pri pacientih, ki nimajo prijavljenega običajnega bivališča v Sloveniji (tujci in slovenski državljani, ki žive v tujini), se polje izpolni z 000.

Opomba: Ta oznaka občine ni tista, ki sestavlja registrsko številko zavezanca za prispevek.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

21. DRŽAVLJANSTVO*Opomba: nov podatek***Zaloga vrednosti:** Šifrant držav in drugih ozemelj (ISO 3166, 2017)**Format:** CHAR (3)

Definicija: Državljanstvo pomeni stalno pravno razmerje določene osebe do države, ki posamezniku priznava poseben pravni status. Državljanstvo Republike Slovenije oseba pridobi po rodu; z rojstvom na območju Slovenije, če sta oče in mati neznana ali ni znano njuno državljanstvo ali pa sta brez državljanstva; z naturalizacijo, to je s sprejemom v državljanstvo na podlagi prošnje; po mednarodni pogodbi (vir: [SURs](#)).

Navodilo: Vpiše se tromestna koda države po šifrantu držav in drugih ozemelj. Osnovna šifra ima tri mesta z vodilno ničlo. Za slovensko državljanstvo se izbere koda 705. Če podatek o državljanstvu ni znan, se vpiše 999 Nerazvrščeno.

Kontrola: DA**Obvezno:** NE**Področje:** SZBO_SKUP**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti**22. PODLAGA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE**

Zaloga vrednosti: Šifrant Podlaga zavarovanja (ZZZS, šifrant 25) z dodatnimi kodami: 000000 plačnik ni ZZZS

Format: CHAR (6)

Definicija: Podlaga za zdravstveno zavarovanje je oblika medsebojnega razmerja med uporabnikom zdravstvenega varstva in zavezancem za plačilo njegovega zdravljenja i.e. zdravstvene obravnave.

Navodilo za uporabo: Šifra podlage za zdravstveno zavarovanje se prepíše iz kartice zdravstvenega zavarovanja (šestmestna šifra). Vpiše se oblika medsebojnega razmerja med uporabnikom zdravstvenega varstva in zavezancem za plačilo njegovega zdravljenja. Prva tri mesta koda predstavljajo podlago nosilca zavarovanja, druga tri mesta pa podlago zavarovanja družinskega člana. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

Za paciente, pri katerih plačnik ni ZZZS, se v polje vpiše 000000.

Za begunce se uporabi koda iz šifranta 032000.

Za novorojenčke, ki še nimajo kartice zdravstvenega zavarovanja, se vpiše »podlaga starša« +077 (da je novorojenček se vidi iz razlike med datumom rojstva in datumom stika (npr. 28 dni)).

Za novorojenčke mater, pri katerih plačnik ni ZZZS, se v polje vpiše 000000.

Za novorojenčke begunce se vpiše kodo 032077 (da je novorojenček se vidi iz razlike med datumom in datumom stika).

V kolikor polje ostane prazno, privzamemo, da podatek ni znan.

Kontrola: DA**Obvezno:** DA**Področje:** SZBO_SKUP**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on –line sistem

Podatki o stiku**Časovna opredelitev****23. DATUM STIKA****Zaloga vrednosti:** Veljavni datum LLLL-MM-DD**Format:** DATE**Definicija:** Datum stika se vpiše pri vsakem stiku med pacientom in izvajalcem.**Navodilo:** Vsak stik se začne in konča isti dan, praviloma v obdobju enega ordinacijskega časa v eni vrsti zdravstvene dejavnosti. Zapiše se tisti datum, ko se je stik med pacientom in izvajalcem začel, ne glede na to, če se je sama obravnava zavlekla v naslednji dan. Datum stika mora vsebovati celotni datum (LLLL-MM-DD, na primer 2017-01-11). Paziti je potrebno, da je datum sprejema nižji kot datum odobritve sterilizacije (repek, podatek Datum odobritve sterilizacije).**Kontrola:** DA**Obvezno:** DA**Področje:** SZBO_SKUP**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti**24. URA PRIHODA****Podatek se ne poroča.****Podatki o nosilcu stika****25. PODATKI O NOSILCU STIKA (ZDR. DELAVCU/ZDR. SODELAVCU)***Opomba: nov podatek***Zaloga vrednosti:** RIZDDZ (BPI)– številka zdravstvenega delavca/sodelavca**Format:** NUM (7)**Definicija:** Vpiše se šifra nosilca stika. Glej poglavje [Definicije konceptov](#).**Navodilo:** Zapiše se številka RIZDDZ (BPI) nosilca stika.

V primeru, da je pregled izvedlo več oseb, je to zdravnik, ki zaključi primer (postavi diagnozo, določi terapijo in nadaljnji postopek obravnave) oziroma se podpiše pod dokument (v komisiji-timu je to vodja). Če gre za zdravstveno-vzgojni stik, je to šifra odgovornega nosilca izobraževanja. Če gre za svetovanje, se vpiše šifra izvajalca svetovanja.

Kontrola: DA**Obvezno:** DA**Področje:** SZBO_SKUP**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev**26. DIAGNOZA (do 5)**

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: [MKB -10-AM \(verzija 6\)](#)

Format: CHAR (5)

Definicija: Glej poglavje [Definicije konceptov](#).

Navodilo: V primeru obravnav zaradi sterilizacije mora biti med diagnozami obvezno vpisana koda Z30.2. Vsa patološka stanja pri nosečnicah se morajo označevati s kodami iz Poglavja XV v MKB-10-AM, ver. 6. Diagnoze se vpisujejo brez pik.

Zabeležijo se zgolj tiste kode bolezni in stanj, ki jih ob enem stiku ugotovi oz. obravnava zdravnik (zdravstveni delavec). Ne zabeležijo se druga prisotna stanja, ki ob stiku niso bila obravnavana. Zabeleži se lahko več diagnoz.. Ovrednotenje obravnavanih diagnoz po pomembnosti v okviru enega stika pri njihovem zapisu ni potrebno, prav tako ni pomemben vrstni red zapisa obravnavanih diagnoz.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

27. ZUNANJI VZROK POŠKODBE ali ZASTRUPITVE (do 3)

Podatek se ne poroča.

28. KRONIČNA BOLEZEN, DIAGNOZA (do 5)

Podatek se ne poroča.

29. VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV (VZS) (do 5)

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant VZS

Format: CHAR (5)

Definicija: Glej [Definicije konceptov](#).

Navodilo: Vpiše se šifra vrste zdravstvene storitve, opravljene v okviru stika. V okviru stika se vpisujejo samo tiste šifre vrst zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene v času enega stika. Možno je vpisati do 5 storitev.

V primeru sterilizacije se lahko vpiše naslednje storitve:

VZS 2063 - Sterilizacija moški ali

VZS 2190 - Laparoscopska sterilizacija ali

VZD 2191 - Histeroscopska sterilizacija.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o listinah

30. IZDANE LISTINE (10)

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant Vrste listin - Vrste listin OZZ (ZZZS) z dodatnimi kodami NIJZ

- 1 Napotnica
- 50 Obvestilo osebnemu/ga zdravniku/ka
- 90 Bela napotnica (ni listina OZZ)
- 99 Ni listine

Format: NUM (2)

Definicija: Izdane listine so dokumenti, ki jih ob zaključku stika izda nosilec stika.

Navodilo: Izvajalec lahko izda za namen obravnave Napotnico, Belo napotnico oz. Obvestilo osebnemu zdravniku ali označil, da ni izdal listine. Zabeleži se šifra iz zaloge vrednosti. Zabeleži se vsaj eden izmed desetih podatkov.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

31. PREJETE LISTINE

Opomba: nov podatek

Zaloga vrednosti: Šifrant Vrste listin - šifrant Vrste listin OZZ (ZZZS) z dodatnimi kodami NIJZ

- 1 Napotnica
- 90 Bela napotnica (ni listina OZZ)
- 99 Ni listine

Format: NUM (2)

Definicija: Prejete listine so dokumenti, ki jih nosilec stika lahko prejme ob začetku stika.

Navodilo: Kot prejet dokument je lahko zabeležena Napotnica, bela napotnica oz. je označeno, da ni listine. .

Dodatna navodila:

Nosilec stika mora nujno prejeti sklep Komisije I. oz. II. stopnje za umetno prekinitev nosečnosti in sterilizacijo, da je sterilizacija odobrena.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

REPEK

Podatki o sterilizaciji

35. ŠTEVILO OTROK

Opomba: dodana je možnost vnosa vrednosti 99 - Neznano

Zaloga vrednosti: Število otrok

- 99 Neznano

Format: NUM (2)

Definicija: Število otrok, ki jih že ima pacient, ki prihaja na sterilizacijo.

Navodilo: Vpiše se število otrok, ki jih ima pacient, ki prihaja na sterilizacijo. V primeru, da podatek ni znan, se polje izpolni z 99 – Neznano.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_STER

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

36. VZROK ZA STERILIZACIJO

Zaloga vrednosti: Šifrant Vzrok za sterilizacijo

- 1 Bolezen
- 2 Ne želi otrok
- 9 Neznano

Format: NUM (1)

Definicija: Vzrok za sterilizacijo je razlog, zaradi katerega pacient želi opraviti ta poseg.

Navodilo: Vpiše se oznako po šifrantu.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_STER

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

37. DATUM ODOBRITEV STERILIZACIJE

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Datum odobritve sterilizacije na Komisiji I. ali II. stopnje za umetno prekinitev nosečnosti in sterilizacijo.

Navodilo: Vpiše se datum odobritve sterilizacije na Komisiji I. ali II. stopnje za umetno prekinitev nosečnosti in sterilizacijo. Datum odobritve sterilizacije mora biti pred datumom posega.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_STER

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

38. ZAPOREDNA ŠTEVILKA

Zaloga vrednosti: Tri mestna številka

Format: NUM (3)

Definicija: Zaporedna številka obravnave pacienta v tekočem letu.

Navodilo: Vpiše se zaporedna številka pacienta, pri katerem je narejena bolnišnična / zunajbolnišnična (ambulantna) sterilizacija pri posameznem izvajalcu. Začne se z 1 in se konča s toliko, kot je obravnav v enem koledarskem letu.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_STER

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

PRILOGA 1: SEZNAM ŠIFRANTOV

Šifranti so dostopni na povezavi <http://www.nijz.si/sl/podatki/pilotni-projekt-spremljanje-zunajbolnisnicnih-obravnav-szbo>.

PRILOGA 2: INFORMATIVNA STRUKTURA ZAPISA PODATKOV ZA POROČANJE

Spodnji podatki se poročajo po XML shemi SZBO_STER.

ZAP. ŠT. V MN	PODATEK	FORMAT	SZBO_STER
1	Id paketa	CHAR (12)	X
2	Id pop. paketa	CHAR (12)	0
3	Datum zajema OD	DATE	X
4	Datum zajema DO	DATE	X
5	Število zapisov	NUM (5)	X
6	Tip dogodka	NUM (1)	X
7	Vsebinsko področje	CHAR (10)	X
8	ID obravnave SZBO	CHAR(40)	X
9	Oznaka izvajalca	CHAR (5)	X
10	Šifra lokacije	CHAR (3)	X
11	Vrsta in podvrsta zdravstvene dejavnosti (vzd) 1. in 2. raven	CHAR (6)	X
12	Razlog obravnave (ZZZS)	NUM (2)	N
13	Vsebina obravnave	NUM (2)	X
14	Tip plačnika	NUM (1)	X
15	Enotna matična št. občana (EMŠO)	CHAR (13)	X
16	Zdravstvena številka (zzzs številka zavezanca)	CHAR (9)	O
17	Spol	NUM (1)	X
18	Datum rojstva	DATE	X
19	Država oz. regija stalnega prebivališča	CHAR (3)	N
20	Občina običajnega prebivališča	CHAR (3)	X
21	Državljanstvo	CHAR (3)	N
22	Podlaga za zdravstveno zavarovanje	CHAR (6)	X
23	Datum sprejema /stika	DATE	X
24	Ura prihoda	TIME (4)	
25	Podatki o nosilcu stika	NUM (7)	X
26	Diagnoza (do 5)	CHAR (5)	X
27	Zunanji vzrok poškodbe ali zastrupitve	CHAR (5)	
28	Kronična bolezen, diagnoza (do 5)	CHAR (5)	
29	Vrste zdravstvenih storitev (VZS) (do 5)	CHAR (5)	X
30	Izdane listine	NUM (2)	X
31	Prejete listine	NUM (2)	X
35	Število otrok	NUM (2)	X
36	Vzrok za sterilizacijo	NUM (1)	X
37	Datum odobritve sterilizacije	DATE	X
38	Zaporedna številka	NUM (3)	X

Legenda:

X – podatek je obvezen

- 0 - podatek je pogojno obvezen
- » « - podatek se ne poroča
- N – ni obvezen

PRILOGA 3: SZBO OPREDELITEV OBVEZNEGA VNOSA PODATKOV

Opredelitev je dostopna na: <http://www.nijz.si/sl/podatki/pilotni-projekt-spremljanje-zunajbolnisnicnih-obravnav-szbo>.

EVIDENCA STERILIZACIJE

Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov Evidence sterilizacij v zunajbolnišničnih obravnavah, v 1.24

Ljubljana, februar 2018